

## Лабораторна робота №10

**Тема:** Робота з циклами та масивами, обробка даних форм в PHP

0. Ознайомитись з теоретичними відомостями на сайті:

### Завдання на лабораторну роботу

1. З кожного завдання вибрати та виконати по 2 підзавдання на власний смак.

#### Завдання 1. Використання циклів в PHP

##### Завдання 1.1

Хтось кладе в банк 10000 грн. Банк нараховує 10% річних (тобто, кожен рік на рахунок стає на 10% більше, ніж в минулому році). Написати програму, яка обраховує, через скільки років в банку буде мільйон? Скільки років буде цьому хтось? Чи доживе хтось до цього дня, якщо сьогодні йому 18 років?

##### Завдання 1.2

*Дано тризначне число. Знайдіть:*

- 1) суму його цифр.
- 2) Знайдіть число, отримане виписуванням в зворотному порядку цифр даного тризначного натурального числа.
- 3) Переставте цифри так, щоб нове число виявилось найбільшим з можливих.

##### Завдання 1.3

Використовуючи цикли **for**, **while**, **do-while**, виведіть у стовпчик непарні числа від 1 до 50 (3 способи)

##### Завдання 1.4

*Створіть таблицю множення у вигляді HTML-таблиці за такими умовами:*

- 1) число стовпців повинно дорівнювати значенню змінної 1
- 2) число рядків повинно дорівнювати значенню змінної 2
- 3) комірки на перетині стовпців та рядків повинні містити значення, що є добутком порядкових номерів стовпця і рядка
- 4) значення в комірках першого рядка і першого стовпця повинні бути полужирним шрифтом і вирівняні по центру
- 5) фоновий колір комірок першого рядка і першого стовпця повинен відрізнятися від фонового кольору таблиці

#### Завдання 2. Використання циклів і масивів в PHP

##### Завдання 2.1

Вивести на екран квадрат, що складається з  $n \times n$  квадратів різного кольору.

##### Завдання 2.2

Вивести на чорному тлі п червоних квадратів випадкового розміру в випадковій позиції в браузері.

### Завдання 3.1

Вивести елементи масиву, що повторюються.

### Завдання 4.1

Виведіть дане число, яке не перевищує 1000000, прописом (наприклад, 2134 - дві тисячі сто тридцять чотири).

### Завдання 5.1

Написати генератор випадкового імені для кішки, собаки, брата або сестри.

Для цього можна створити масив зі складами і кілька разів вибрати з нього випадковий елемент. Ці елементи зібрати по шматочках в змінну \$ name і в кінці вивести. Можна використати функцію `array_rand()`, яка вибирає випадковий індекс з масиву.

## Завдання 3. Створення функцій та обробка форм в PHP

### Завдання

1) Створіть за допомогою власних функцій таблицю обчислень. Дані вводьте за допомогою форми:

$x^y$	$x!$	<code>my_tg(x)</code>	<code>sin(x)</code>	<code>cos(x)</code>	<code>tg(x)</code>
64	24	1.15782128235	-0.756802495308	-0.653643620864	1.15782128235

$x$         $y$      

де `sin`, `cos`, `tg` – за допомогою вбудованих функцій, `my_tg(x)`,  $x^y$ ,  $x!$  – власні функції.

(Для цього створити папку, наприклад, Function з файлом `func.php`, в якому створити всі 6 функцій.

Потім цей файл підключити за допомогою конструкції `require_once "Function/func.php";`)

2) Додати ще комірки для знаходження суми, різниці, множення, ділення та середнього арифметичного двох чисел.

2. Створіть репозиторій IPLab10. Закомітьте у нього виконані завдання.
3. Надайте доступ до репозиторію своїм викладачам.

### Методичні рекомендації:

#### 1. Обробка форм

Теги `<form>` і `</form>` задають початок і кінець форми. Початківець формує тег `<form>`, що містить два атрибути: **action** і **method**. Атрибут **action** містить адресу URL сценарію,

який повинен бути викликаний для обробки сценарію. Атрибут **method** вказує браузеру, який вид HTTP запиту необхідно використовувати для відправки форми; можливі значення **POST** і **GET**.

### Зауваження:

Головна відмінність методів POST і GET полягає в способі передачі інформації. У методі GET параметри передаються через адресний рядок, тобто по суті в HTTP-заголовку запиту, в той час як в методі POST параметри передаються через тіло HTTP-запиту і ніяк не відображаються на вигляді адресного рядка.

```
<Form method = "post" action = "../ admin / add_story.php">
```

```
</ Form>
```

## 1) Прапорець (checkbox)

Прапорці checkbox пропоную користувачеві ряд варіантів, і дозволяє вибір кількох з них.

```
<Input name = "Ім'я перемикача" type = "Тип" value = "Значення">
```

Група прапорців складається з елементів <input>, що мають однакові атрибути name і type (checkbox). Якщо ви хочете, щоб елемент був відзначений за замовчуванням необхідно позначити його як checked. Якщо елемент обраний, то сценарієм надійде рядок ім'я = значення, в іншому випадку в обробник форми не прийде нічого, тобто не вибрано прапорці взагалі ніяк не проявляють себе в переданому наборі даних.

приклад:

```
<Input name = "mycolor" type = "checkbox" value = "red" checked> Червоний (обраний за замовчуванням)
```

```
<Input name = "mycolor" type = "checkbox" value = "blue"> Синій
```

```
<Input name = "mycolor" type = "checkbox" value = "black"> Чорний
```

```
<Input name = "mycolor" type = "checkbox" value = "white"> Білий
```

## 2) Перемикач (radio)

Перемикачі radio пропонують користувачеві ряд варіантів, але дозволяє вибрати тільки один з них.

```
<Input name = "Ім'я перемикача" type = "Тип" value = "Значення">
```

Перемикач (radio) має атрибути name, type та value. Атрибут name задає ім'я перемикача, type задає тип radio, а атрибут value задає значення. Якщо користувач вибере перемикач, то сценарієм буде передана рядок ім'я = значення. При необхідності можна вказати параметр checked, який вказує на те, що перемикач буде мати фокус (тобто буде відзначений за замовчуванням) при завантаженні сторінки. Перемикачі також можна об'єднувати в групи, для цього вони повинні мати один і той же ім'я.

приклад:

```
<Input name = "mycolor" type = "radio" value = "white"> Білий
```

`<Input name = "mycolor" type = "radio" value = "green" checked>` Зелений (обраний за замовчуванням)

`<Input name = "mycolor" type = "radio" value = "blue">` Синій

`<Input name = "mycolor" type = "radio" value = "red">` Червоний

`<Input name = "mycolor" type = "radio" value = "black">` Чорний

### 3) Кнопка скидання форми (Reset)

`<Input type = "Тип" name = "Ім'я кнопки" value = "Напис на кнопці">`

При натисканні на кнопку скидання (reset), всі елементи форми будуть встановлені в той стан, який було задано в атрибутах за замовчуванням, причому відправка форми не проводиться.

приклад:

`<Input type = "reset" name = "Reset" value = "Очистити форму">`

### 4) Список, що випадає (select)

Тег `<select>` представляє собою список, що випадає або розкритий список, при цьому одночасно можуть бути обрані одна або кілька рядків.

Список починається з парних тегів `<select>` `</ select>`. Теги `<option>` `</ option>` дозволяють визначити вміст списку, а параметр `value` визначає значення рядка. Якщо в тезі `<option>` вказано параметр `selected`, то рядок буде спочатку обраною. Параметр `size` задає, скільки рядків буде займати список. Якщо `size` дорівнює 1, то список буде випадає. Якщо зазначений атрибут `multiple`, то дозволено вибирати кілька елементів зі списку (при `size = 1` не має сенсу).

`<Select name = "Ім'я списку" size = "Розмір" multiple>`

`<Option value = "Значення">` Текст, що відображається в списку `</ option>`

`</ Select>`

При передачі даних списку сценарієм передається рядок ім'я = значення, а при розкритому списку передається рядок ім'я = значення1 & ім'я = значення2 & ім'я = значення N.

### 5) Текстове поле (text)

Дозволяє користувачам вводити різну інформацію.

`<Input type = "Тип" name = "Ім'я поля" size = "Розмір" maxlength = "Макс. Кількість символів">`

При створенні звичайного текстового поля розміром `size` і максимальної допустимої довжини `maxlength` символів, атрибут `type` приймає значення `text`. Якщо вказано параметр `value`, то поле буде містити відобразити `value`-текст. При створенні поля не забувайте вказувати ім'я поля, тому що цей атрибут є обов'язковим.

приклад:

`<Input type = "text" name = "txtName" size = "10" maxlength = "5" value = "Текст за замовчуванням">`

## 6) Поле для введення пароля (password)

Повністю аналогічний текстовому полю, за винятком того що символи, що набираються користувачем, не відобразатимуться на екрані.

приклад:

`<Input type = "password" name = "txtName" size = "10" maxlength = "5">`

## 7) багаторядкове поле введення тексту (textarea)

Багаторядкове поле введення тексту дозволяє відправляти не одну рядок, а відразу декілька. За замовчуванням тег створює пусте поле шириною в 20 символів і складається з двох рядків.

`<Textarea name = "Ім'я поля" cols = "Ширина поля" rows = "Число рядків"> Текст </textarea>`

Багаторядкове поле введення тексту починається з парних тегів `<textarea>` `</textarea>`. Тег `name` задає ім'я багаторядкового поля. Також можна вказати ширину поля (`cols`) і число рядків (`rows`). При необхідності можна вказати атрибут `readonly`, який забороняє редагувати, видаляти і змінювати текст, тобто текст буде призначений тільки для читання. Якщо необхідно щоб текст був спочатку відображений в багаторядковому поле введення, то його необхідно помістити між тегами `<textarea>` `</textarea>`.

приклад:

`<Textarea name = "txtArea" cols = "15" rows = "10" readonly>`

Текст, який спочатку буде відображений в багаторядковому поле введення і який не можна змінювати, тому що вказано атрибут `readonly` `</textarea>`

## 8) Приховане текстове поле

Дозволяє передавати сценарієм якусь службову інформацію, не відображаючи її на сторінці.

`<Input name = "Ім'я" type = "Тип" value = "Значення">`

Приховане поле починається з тега `<input>`, атрибути якого є `name`, `type` та `value`. Атрибут `name` задає ім'я поля, `type` визначає тип поля, а атрибут `value` задає значення поля.

приклад:

`<Input name = "email" type = "hidden" value = "spam@nosпам.ru">`

## 9) Кнопка відправки форми (submit)

Служить для відправки форми сценарієм.

```
<Input type = "Тип" name = "Ім'я кнопки" value = "Текст кнопки">
```

При створенні кнопки для відправки форми необхідно вказати 2 атрибута: type = "submit" і value = "Текст кнопки". Атрибут name необхідний якщо кнопка не одна, а декілька і всі вони створені для різних операцій, наприклад кнопки "Зберегти", "Видалити", "Редагувати" і т.д. Після натискання на кнопку сценарієм передається рядок ім'я = текст кнопки.

## 10) Кнопка для завантаження файлів (browse)

Служить для реалізації завантаження файлів на сервер. Об'єкт browse начитається з парних тегів <form> </ form>. Початківець тег <form> містить необхідний атрибут enctype. Атрибут enctype приймає значення multipart / form-data, який сповіщає сервер про те, що разом зі звичайною інформацією надсилається і файл. При створенні текстового поля також необхідно вказати тип файлу - "file".

```
<Form enctype = "multipart / form-data" action = "upload.php" method = "post">
```

```
Завантажити файл: <input name = "my_file" type = "file">
```

```
<Input type = "submit" value = "Відправити">
```

```
</ Form>
```

## 11) Рамка (fieldset)

Об'єкт fieldset дозволяє вам намалювати рамку навколо об'єктів. Має закриває тег </fieldset>. Тема вказується в тегах <legend> </ legend>. Основне призначення об'єкта - задавання різних стилів оформлення.

приклад:

```
<Fieldset>
```

```
<Legend> Програмне забезпечення (заголовок рамки) </ legend>
```

```
Текст, який буде поміщений всередині рамки. </ Fieldset>
```

Всі дані, які ви хочете отримати з HTML-форми в PHP сценарій обробляються за допомогою суперглобальних масивів **\$\_POST** або **\$\_GET**, в залежності від зазначеного в атрибуті **method** методу передачі даних.

Приклади:

Завдання: Вам необхідно отримати дані з текстового поля і багаторядкового поля введення і передати їх сценарієм.

Рішення: Необхідно створити HTML форму і PHP - сценарій для обробки форми.

Обговорення:

Створимо два файли: *form.html* і *action.php*. У файлі *form.html* міститиметься html-форма з текстовим полем *mytext* і текстовою областю *msg*:

```
<Form action = "action.php" name = "myform" method = "post">
  <Input type = "text" name = "mytext" size = "50">
  <Textarea name = "msg" cols = "20" rows = "10"> </ textarea>
  <Input name = "Submit" type = "submit value" = "Відправити дані">
</ Form>
```

У цій html-формі нас цікавить 3 атрибута: *action* який вказує шлях до обробника форми, ім'я текстового поля (*mytext*) і ім'я багаторядкового поля вода (*msg*). Також в формі присутня кнопка, при натисканні на яку відбувається передача даних.

Після того як html-форма готова, нам необхідно створити обробник форми *action.php*:

```
<? Php
  $ text = $_POST [ 'mytext'];
  $ msg = $_POST [ 'msg'];
  echo $ text; // Виводимо вміст текстового поля
?>
```

Після того як ми введемо будь-які значення в текстові поля і натиснемо на кнопку "Відправити дані", html-форма відправить значення сценарієм *action.php*.

Після цього в змінних *\$text* і *\$msg* будуть міститися значення текстового поля і багаторядкового поля введення відповідно, значення яких взяті з суперглобальних змінних *\$\_POST*.

Якщо ви хочете, щоб в багаторядковому текстовому полі дотримувалося html-форматування, то потрібно скористатися функцією *nl2br ()*:

```
<? Php
  $ Text = nl2br ($ _POST [ 'mytext']);
?>
```

Завдання: Нехай необхідно створити список, що випадає з роками з 2000 по 2050.

Рішення: Необхідно створити HTML форму с елементом SELECT і PHP - сценарій для обробки форми.

Обговорення:

Для початку створимо два файли: *form.html* і *action.php*. У файлі *form.html* міститиметься html-форма з списком, що випадає. Причому значення в списку можна вказати двома способами:

I. Введення даних вручну:

```
<Select class = "input" name = "years">
<Option value = '2000'> 2000 </ option>
```

```
<Option value = '2001'> 2001 </ option>
<Option value = '2002'> 2002 </ option>
.....
<Option value = '2050'> 2050 </ option>
</ Select>
```

II. Введення даних через цикл:

```
<Select class = "input" name = "years">
<? Php
$year = 2000;
for ($i = 0; $i <= 50; $i ++) // Цикл від 0 до 50
{
    $ new_years = $year + $i; // Формуємо нове значення
    echo '<option >'. $new_years. '</ option>'; // Формуємо нову сходинку
}
?>
</ Select>
```

Як видно, другий приклад з циклом, більш компактний. Скрипт обробника даної форми обробляється точно так само як текстове поле, тобто значення списку можна витягти з суперглобального масиву \$ \_POST.

Завдання: Завантаження файлу на сервер

Рішення: Необхідно створити HTML форму і PHP - сценарій для обробки файлу.

Опис:

Створимо HTML-форму для відправки файлу на сервер.

```
<FORM ENCTYPE = "multipart / form-data" ACTION = "action.php" METHOD = POST>
<INPUT NAME = "myfile" TYPE = "file">
<INPUT TYPE = "submit" value = "Передати файл">
</ FORM>
```

У даній html-формі присутній елемент *browse*, який відкриває діалогове вікно для вибору файлу для завантаження на сервер. При натисканні на кнопку "Передати файл", файл передається сценарієм-обробника.

Потім необхідно написати сценарій обробник *action.php*. Перед написанням обробника необхідно визначитися в якій каталог ми будемо копіювати файл:

```
<? Php
if (isset ($ _FILES [ "myfile"])) // Якщо файл існує
{
    $catalog = "../image/"; // Наш каталог
    if (is_dir ($ catalog)) // Якщо такий каталог є
    {
        $myfile = $ _FILES [ "myfile" ] [ "tmp_name" ]; // Тимчасовий файл
        $myfile_name = $ _FILES [ "myfile" ] [ "name" ]; // Ім'я файлу
    }
}
```



```
if (!copy ($myfile, $catalog)) echo 'Помилка при копіюванні файлу'. $ myfile_name //
Якщо не вдалось скопіювати файл
}
else mkdir ( '../ image /'); // Якщо такого каталогу немає, то ми його створимо
}
?>
```

### Зауваження

Якщо ви довіряєте користувачам закачувати на ваш сервер будь-які файли, потрібно бути гранично обережним. Зловмисники можуть впровадити «нехороший» код в картинку або файл і відправити на сервер. У таких випадках потрібно жорстко контролювати завантаження файлів.

Даний приклад демонструє створення каталогу та копіювання файлу в цей каталог на сервер.

Продемонструємо приклад з елементом *checkbox*. Цей елемент трохи відрізняється від інших елементів тим, що якщо жоден з елементів checkbox не обраний, суперглобальна змінна \$ \_POST поверне порожнє значення:

```
<FORM ACTION = "file.php" METHOD = POST>
<Input name = "mycolor" type = "checkbox" value = "blue"> Синій
<Input name = "mycolor" type = "checkbox" value = "black"> Чорний
<Input name = "mycolor" type = "checkbox" value = "white"> Білий
<Input name = "Submit" type = "submit" value = "Вибрати">
</ FORM>
<? Php
if (!empty ($ _POST [ 'mycolor'])) echo $ _POST [ 'mycolor']; // Якщо обраний хоч 1
//елемент
else echo "Виберіть значення";
?>
```

## 2. Створення функцій в PHP

Оголошення функції починається службовим словом **function**, потім слідує ім'я функції, після імені функції - список аргументів в дужках. Тіло функції полягає в фігурні дужки і може містити будь-яку кількість операторів.

Вимоги, що пред'являються до імен функцій:

- Імена функцій можуть містити російські букви, але давати функцій імена, що складаються з російських букв не рекомендує;
- Імена функцій не повинні містити пробілів;
- Ім'я кожної користувальницької функції повинно бути унікальним. При цьому, необхідно пам'ятати, що реєстр при оголошенні функцій і зверненні до них не враховується. Тобто, наприклад, функції `funct ()` і `FUNCT ()` мають однакові імена;

- Функції можна давати такі ж імена, як і змінним, тільки без знака \$ на початку імен.

Типи значень, що повертаються для користувача функціями, можуть бути будь-якими. Для передачі результату роботи для користувача функцій в основну програму (скрипт) використовується конструкція **return**. Якщо функція нічого не повертає, конструкцію **return** не вказують. Конструкція **return** може повертати все, що завгодно, в тому числі і масиви.

Приклад:

```
<? Php
```

```
function funct () {  
    $ Number = 777;  
    return $ number;  
}  
$ A = funct ();  
echo $ a;
```

```
?>
```

У розглянутому прикладі функція `funct` повертає за допомогою конструкції `return` число 777. Повернене функцією значення присвоюється глобальній змінній `$a`, а потім оператор `echo` виводить значення змінної `$a` в браузер. В результаті ми побачимо в браузері число 777.

Приклад елементарної функції, яка просто друкує "Hello World":

```
<? Php
```

```
function printHello () {  
    echo "Hello World";  
}  
printHello ();
```

```
?>
```

В даному прикладі ми створили функцію з ім'ям `printHello` без параметрів (всередині круглих дужок нічого немає), потім ми в фігурних дужках написали код функції. Тобто в даному випадку, ми виводимо рядок. За межами функції ми її викликаємо.

Однак, частіше все-таки функція вимагає параметра, і давайте з Вами створимо функцію, якої будемо передавати рядок, а потім цей рядок виводити:

```
<? Php
```

```
function printHello ($ str) {  
    echo $ str;  
}  
printHello ( "Hello World !!!");
```

```
?>
```

Тут ми створили функцію, але вже з параметром. І далі значення цього параметра ми і виводимо через `echo`. За межами функції `printHello ()` ми її викликаємо і передаємо рядок `"Hello World !!!"`. Як бачите, і тут все просто.

### Деякі стандартні функції при роботі зі змінними:

**empty** - визначає, порожня чи змінна  
**floatval** - Отримує значення з плаваючою точкою змінної  
**get\_defined\_vars** - Повертає масив всіх визначених змінних  
**gettype** - Повертає тип змінної  
**intval** - Отримує ціле значення змінної  
**is\_array** - Визначає, чи є змінна масивом  
**is\_bool** - Визначає, чи є змінна двійковим числом  
**is\_double** – Псевдонім функції `is_float ()`  
**is\_float** - Визначає, чи є змінна числом з плаваючою точкою  
**is\_int** - Визначає, чи є змінна цілим числом  
**is\_integer** - Псевдонім функції `is_int ()`  
**is\_long** - Псевдонім функції `is_int ()`  
**is\_null** - Визначає, чи є змінна NULL  
**is\_numeric** - Визначає, чи є змінна числом або числовий рядком  
**is\_object** - Визначає, чи є змінна об'єктом  
**is\_real** - Псевдонім функції `is_float ()`  
**is\_resource** - Визначає, чи є змінна ресурсом  
**is\_scalar** - Визначає, чи є змінна скалярною  
**is\_string** - Визначає, чи є змінна рядком  
**isset** - Визначає, чи встановлена змінна  
**print\_r** - Друкує інформацію про змінну в зрозумілому людині вигляді  
**serialize** - Генерує упаковане представлення значення  
**settype** - Встановлює тип змінної  
**strval** - Отримує строкове значення змінної  
**unserialize** - Створює значення PHP з упакованого уявлення  
**unset** - Знищує створену змінну